

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18037

ΘΕΜΑ 77^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 69-87**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Οὐτ' ἂν κελεύσαιμ' οὐτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἠδέως δρώης μετὰ.* 70
- Ἀλλ' ἴσθ' ὅποιά σοι δοκεῖ, κείνον δ' ἐγὼ
θάψω· καλὸν μοι τοῦτο ποιούση θανεῖν.
Φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μετὰ,
ὄσια πανουργήσασ'· ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὄν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.* 75
- Ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἐντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.*
- ΙΣ. *Ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιῶμαι, τὸ δὲ
βία πολιτῶν δρᾶν ἔφην ἀμήχανος.*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοι, ἐγὼ δὲ δὴ τάφον* 80
χάσσοσ' ἀδελφῶ φίλτάτῳ πορεύσομαι.
- ΙΣ. *Οἴμοι ταλαίνης ὡς ὑπερδέδοικά σου.*
- ΑΝ. *Μὴ μού προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.*
- ΙΣ. *Ἀλλ' οὖν προμηνύσης γε τοῦτο μηδενὶ
τοῦργον, κρυφῆ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὐτῶς ἐγώ.* 85
- ΑΝ. *Οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔση
σιγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οὐτ' ἂν κελεύσαιμ'... ἀτιμάσασ' ἔχε.*

Μονάδες 30

B. 1.

ΑΝ. Ούτε θα σε παρακαλούσα ούτε, αν ήθελες ακόμα να με βοηθήσεις, θα δεχόμουν τη σύμπραξή σου με ευχαρίστηση τουλάχιστον.
Μείνε, λοιπόν, πιστή στις ιδέες σου.
Εκείνον, όμως, εγώ θα τον θάψω.
Θά' ναι ευτυχία για μένα να πεθάνω εκτελώντας αυτό.
Θα κείτομαι κοντά του
αγαπημένη, πλάι σε αγαπημένο,
αφού διαπράξω μια ιερή παρανομία·
γιατί είναι περισσότερος ο χρόνος
που πρέπει να είμαι αρεστή
σε αυτούς που είναι στον κάτω κόσμο παρά
σ' αυτούς εδώ που είναι πάνω στη γη.
Γιατί εκεί θα βρίσκομαι αιώνια·
αν, όμως, εσύ το θεωρείς σωστό,
μπορείς να περιφρονείς
αυτά που οι θεοί θεωρούν άξια τιμής.

2. α) Να περιγράψετε τη *σκηνή* του αρχαίου θεάτρου.

β) Να περιγράψετε το *λογεῖον* και τη λειτουργία του.

Μονάδες 10

B. 2.

α) Η σκηνή, το τρίτο αρχιτεκτονικό μέλος του θεάτρου, εκτεινόταν πίσω από την ορχήστρα. Ήταν ένα απλό επίμηκες οικοδόμημα, που παρέμεινε ξύλινο μέχρι τα τέλη του 4^{ου} π. Χ αι. Προοριζόταν, στην αρχή τουλάχιστον, για να φυλάγουν οι υποκριτές τα σκεύη και τα υλικά τους.

β) Κατά μήκους του τείχους της σκηνής, προς το μέρος των θεατών, κατασκευάστηκε ένα ξύλινο και αργότερα μαρμάρινο ή πέτρινο υπερυψωμένο δάπεδο, πάνω στο οποίο έπαιζαν οι ηθοποιοί. Ο χώρος αυτός ονομάστηκε λογεῖο και δεν υπήρχε κατά τους κλασικούς χρόνους.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται.

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
πράσσω/πράττω	-ωρ	
ποιῶμαι	-τής	
ἔχω	-ις	
δοκεῖ	-α	
κηρύττω/κηρύσσω	-μα	

Μονάδες 5

- β) δράμα, θνητός, πλειονότητα, δέος, εχθρός: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

B. 3.

- α) πράττω < πράκτωρ
ποιῶμαι < ποιητής
ἔχω < ἔξις
δοκεῖ < δόγμα
κηρύττω < κήρυγμα

- β) δράμα < δρώης
θνητός < θανεῖν
πλειονότητα < πλείων
δέος < ὑπερδέδοικα
ἐχθρός < ἐχθίων

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία